

پنجشنبه - ۱۲ مارت ۱۳۲۵

محرطام

MOUHIT

Illustration Hebdomadaire

مدیر و سر محرری :

فائق صبری

اداره خانه سی :

باب عالی جاده سنده و « اقدام » اداره سی

قرینده دائرة مخصوصه

شرائط اشترا :

دوسمادته سنه لکی ۱۰۸، آلتی آیللی

۵۴ غروشدر

آبونه بدلی بروجہ پیشین استیفا اولتور

نسخه سی : ۲ غروش

معاونین تحریریه سی :

ملکتوزک وجود طریقه الحقتار استبدی مشاهیر
عمریتدن مرکبدر

شرائط اشترا :

ولایاتده سنه لکی ۱۲۰، آلتی آیللی ۶۰

غروشدر. ممالک اجنبیه ایچون سنه لک ۲۶.

آلتی آیللی ۱۴ فرائقدرد.

Directeur et rédacteur en chef :

FAIK SABRI BEY

Bureaux : Grand' Rue de la Sublime

Porte à côté de « l'Idam »

CONSTANTINOPLE

Prix: 2 Piastres

نومرو: ۲۰ هر هفته پنجشنبه کونلری نشر اولتور سیاسی، ادبی، علمی، فلسفی رسمی غزته در جلد: ۱

بر وثیقه تاریخیه

دوسمادته مشروطیتک ۱۲۹۳ ده باب عالیده ایلاک دفعه اولهرق اعلانی

Proclamation de la Constitution pour la première fois à Constantinople en 1876

بر حادثة ادبيه

— ليلا —

بر برده ك دوام. محردى : عزت مليح بك

اوت ، بوكا بر حادثة ادبيه دييوردم . بر ترك محردينك فرانسه لسانيله يازديني بريسه حخته اميائده برنجي دفعه اوله رق اوينايدور . بو ، مهم بر حادثة ادبيه دكيدر ؟ عزت مليح بك شايسته تبريكدر . بيهسك فوق العاده اولان قيمت ادبيه و صورت ترتيب و تحريرنده كي مزيت صنعتكارانه دن طولايي دكل . آتجق بوكنج محرددر كه اك اول فرانسجه بريسه يازمغه موفق اولدى ، يته بوميلح صاحب فكر و قلمدر كه زبان مادر زادي اوليان برلسانده يازديني پيهسى فرانسه نك اولدجه معروف آديستردن مركب بر قومانيه طرفدن اوينايق شمرغه مظهر ايدلى . بو جهنلردن طولايي بيهسك محرد طريف و تزيهي قتمرلى تبريكاته لايق و مستحقدر .

* * *

فرانسه ادبياتنك بك مهم و معنا بر شعبه بديعهسى عد ايدلين تيارو محردلكنك شسو صوك ربع عصر ظرفده ندرجه ترقيه مظهر اولديني ونه قدر ايجهلشدبكي تدقيق ايدنره معلومدر كه حال حاضرده بريسه يازمق مشكل بر موقفيت تنامى ارقهسندن قوشمق واوني معروف صنعتكارلره قبول ايتدبرمرك اوينايق ايسه — شهرتلى محردلره استنا ايدلورسه — محال ايله اوغراشمقدرد . يارسده هر سته بيكرلجه پيهس يازان محردلر بولنديني حالده اثرلرى حخته اميائنه قوينلن عجا قاج بختيار مؤلفدرد و نوبستك آتجق يوزده برادردهسندن بولنديني سولرسه استغراب ايتميكز . بالعكس بوندن استدلال ايديكز كه فرانسهده بر پيهسى معروف بر حخته اوزرنده مشهور آديستلره اويناده بيلمك بك... بك مشكل و عاداتا — يكي پتشان محرد ايچون — بر امر مستحقدر .

عزت مليح بك ساحة ادبياتده دائما ايني تصاد دفرده مظهر اولمش طالعى بر محرددر . بزم عالم

ادبياتزده استاد مكرم خالد ضيا بك افتديك نظره التفانى قز انقى سعادتته نائل اولديني كي مشهور (Oeuvre) تياروسنك مديري (لوتيه پونه) نك وفرانسه صنعتكارلرى مياننده نيجه اك صحيح و حقلى بر شهرته مالك اولان (سوزان دهره) نك دوستلغنه مظهر اولماق درجهسنده طالعك ياورى تجليسته اوغرا مشدر .

عزت مليح بك بوني استانبول غزتهسنة — پيهسك اويناغسندن بر كون اول — يازديني اوزون مكتوبيله بك صميمي و حقيقي بر صورنده حكايه ايلور . بو مكتوبلرنده ديوردر كه : بر كيجه (لوتيه پونه) و (سوزان دهره) ايله طمامده برابر بولنيوردق . (بوهر ترك محردينك مظهر اوله ميهسجى بر بختيارلقدرد . (سوزان دهره) ، بوسوك آريست بك خطاب ايتدى : فرانسهده اويناغان پيهسار كه اشخاص مثلهسى آرهسند هيج بر ترك قادين (تيب) ي بوق . (اوپرمت) لودمكي على العجايب اولان ترك قادينى تئاللى (فانتسى) دن عبارت . حيات اجتماعي كز دائرهسند بر پيهس يازيكز ، حخته حقيقي بر ترك قادين تئاللى قوبيكز ؛ اثر كرى اوينايفهسجى وعد ايدرم . »

نه طاتلى بر وعد ! نه طوغرى بر مطالعه ! نه قدر جهد و اقدام ساق بر اتفاقات نواز شكارانه ! عزت مليح بك بو وعد اوزرينه چالشيور ، چالشيور . نهايت ايكي آي طرفده اثرنى اكمل ايدرك پارسه (لوتيه پونه) يه كوندرمكده استعجال ايدسيور .

ايشته بو محرد لطيف و نازكك بر برده لك درامى ، (ليلا) سى چكن جمه كيجهسى (وارييت) تياروسنده بر موقفيت فوق العاده ايله مادمازل (بلانش تونه) كي مشهور بر صنعتكار طرفندن اويناغنه بو صورته موقفيت حاصل اولدى . بو ، كنج محرد صنعتكار و... مخلوق بختيار ايچون نه بيوك شرف منزلت ونه حقيقي بر وسيله مباهات و سعادت !

* * *

(ليلا) پيهسى بيسوك بر حخته اوزرنده اوينايق ايچون دكل ، صاونلرده ، عائله آراستهده ،

« ليلا » پيهسى مؤلى محرد تزيه عزت مليح بك
Izzet Melih Bey auteur de « Leila » drame
en I acte joué par Mlle Blanche
Toutain au théâtre des Variétés

اوينادماق اوزره يازلمش كوچوك بر تدقيق حيات فصلى منظرهسى ، فرنكجه تعبيريله احوال روحيه نسانك بر نبذه تدقيقى محتوى بر (سه نيت) در . موضوعى دقيق ، رقيق ، بحالت روحيه تدقيقندن عبارت . بوندن طولايي وقعه ، بك اهميتيز ؛ عاداتا بر هيج . فقط او هيجلك ايچنده او قدر اينجهلكر ، كوزلكلر وار كه موضوعك وقعه سزلق نقطهسندن اولان قصورلرى تلافى ايدسيور . وقعه يي حكايه ايديم : نظمى بك نامنده كنج بر ترك وار كه آفراغه حياتده پويان . زوجهى ليلا يي سويور . اوكا حرمت و محبتى وار . فقط .. فقط بكك بر متره سده وار . اوده بك اوغلى حيات كبرانه سى سون (ذوليت سه نير) نامنده لطيف ، شيق ، اولى بر قادين . نظمى بك بونلرك سالوننه ، مجلس مصاحبتته مداوم . سويشيورلر ، رابطه عاشقانه بيدا ايدسيورلر . ليلا بو مداومت دائمه دن ، ملازمت عاشقانه دن شبيه ليور . فقط (ذوليت) اونكده محبهسى . شبيهلرى بالكز خيالى اشتباهلردن تولدايدسيور . زوجنه نه ديسون ؟ محبهسنة فصل بر تعرض سرز نكارانهده بولونسون ؟

برده آچيلور آچلماز موسيو و مادام (سه نير) لك نظمى بكي زيارته كئش اولدقلرى

بویوک صنعتکار قالدین انجذاب طبعی به قارشى طایانامه‌دى؛ محجوب و شرمسار مؤلفى كمال محبت و صمیمیت در آغوش ایتدى، اونی اویدى. بویوسه عادتاً نظر مده قرائت صنعت تماشاشك ترك فكر به رمضاخه صمیمانه سنى تمثيل ایتش اولدى. بویكى غیر مرتب (آپونه‌اوز) لر بشون قیلرلى تیتره‌ك خاصه سنى حائر اولور. بن اولیه ظن ایدیورم، چونكه قلب او آنده تیتره‌دى، برحس غبطه فرما تیتره‌دى. آى بخیار صاحب قلم قلمبك بویكىزلى حسنى منكشف ایتدیکدن طولانی بنی معذور کور. غبطه بخش موفقیلر، یاورى؛ طالع‌لر اوتدند نادر، اوقدر نادر التجلیدنكه... قیلرلك تیتره‌مامسى قابل دكل.

صفت تربی

قدس شریف وقعه‌سى

عنایلره: حریت سیاسیه و حریت مذهبیله ایلر برار بخش اولنان امتیاز مشروطیت بر یوقلرنك دائرة ادنی تجاوز ایتلرینه سبب و مرشدكده، ایشه بو نتیجه مؤسسه‌ك بر مثالی ده شوكونفرده قدس شریفده محدث ایدن وقعه مؤسسه‌در: اوراده بولنان عنانی اورتودوقس عربلى یونان مجلس روحانیسنك استقامت افسانندن شبه ایدرك — قنبر اولدقلرندن دولانی — كندیلرینه ایدیان معاونتك یك آرد اولدیفندن بخله بطریق رتنبلو «دامیانوس» دن استیضاح طلبنه قانقشهرى اوزورنه مونسینور «مله‌کیوس» وکیل تمین ایدیلرلك مسئله منازع فیهائك استانبولدن صورت حل و فضله انتظار اولنش و خلق ایلر پایاسلر بطریق طرفدارى بولندقلرندن اونی برمدت محافظه ایچون اقامتگاهنك اطرافندن آیرالامنه باشلامشلدی.

قطعه، بركون بطریق حقنهدى مذاكراتك ختامنده مونسینور مله‌کیوس بخت وفات ایتكدرینه وقت غائب ایدلمكسز بر دیگرى اقامه ایدلش، و متوفاتك كیزلیجه اجرا اولنان آیین روحانیسندن صوركه کیچه‌لین دفن اولنسه قرار ویرلشدی. لکن، بویکجه، زقاندله کورولتور ظهور ایتكده، جاملر طاشلانغه، تفنكلر پاتلامه به باشلادی. بوخاته نتیجه‌سى اوله‌وق بر صرافه اوج‌كی قتل اولنشد. هایدی بوخاته کچدی، دیلم اما: شیدیه‌ی قدر هیچ بر صورته تألیف بنه موقت اوله‌میان حکومتك قیدسزلى دوام ایتدیکدن ناشی بکن هفته ظرفنده ایكى طرف تکرار یکدیگرینه هجوم ایلیرك ایكى کنى مقتول، ودرت‌كشده مجروح دوشمشدر.

میل بولنیورلر. بزم اطرافزده هواى رایج‌مدار اونلری نشه‌یاب ایدیور، ساحریت مصاحبه‌مز، رونق مكلاتمز، كشایش افكارمز قوجه‌لر كرى بزه جذب ایلیر. قباحث كیمك؟

لیلا آغلیور، صیزلیور، شكات ایدیور: — سزك عشوه‌بازلنكر، شهوت انكیز توالتر كز وار. قوجه‌لرمزى بلاختیار مست احتراض ایدیور سكر. عادتاً مالزى بزدن چالیور. سكر. بزه ایشه زینت معصومیت وار، بوی غفت وار. بومزایای طبیعی سزك بشون آلاش تجملكزه تقابل ایتمزى؟

ارتق بوسبشون غلیسان ایتش اولان لیلا زوجنى چاغریور: — نطلى، نطلى... كل. تفریق ایت.... ایکیمزدن برى: بازوچك، یا متره‌سك؟... زوج تردد ایتیمور. بدبخت لیلاى دلشاد ایدیور. (ژولیت) منكمسر القلب، شكسته بال چیقوب کیدیور.

ایشته سزیه‌سك بختلار موضوعى. نطلى بك وظیفه‌سنى اوینایان موسیو (ویسوله) صنعتده ذاتا بك ماهر بر آتور. بورولى اوقدر كوزل و طبعی اوشنادى كچدی بر ترك آرتیسق بو وظیفه‌ی بوندن دهامكمل تمیل ایده‌مزى. كندینه بك طبعی، رچهره‌ده یامشیدى. (ژولیت سه‌نیر) رولنده مادمازل (بلاش توتن) هر وقتكی كی مكمل، شایسته تقدیر. لیلا رولنى برخاتم اقدى سالی آقتریس، مادام (سوزان تهره) اوشنادى. بوده ابى بر آقتریس. او بخرانلر، انفعالات فورانلری، سوزش درون نالهرى نه كوزل، نه مؤثر اوشنادى.

فقط كوكل ایستردى كه لیلا رولنى مادمازل (بلاش توتن) كچی صنعتده فوق‌العاده ماهر بیوك بر آرتیست اوشامش اولسون. غریك رونق صنعتى مواجهه‌سنده شرقك حقل مدعیانى بر بارچه سونوك قالیوردى.

برده قنایدنى زمان آكشدر اطرافى جیتلا دیوردى. تقدیرات نمایشلری عادتاً بر Délire حالتی آلمشیدى. مؤلفى بختنه اوزرینه ایستدیلر. اونی صنعتكارلر چك چك بو ساحه موفقیت اوزرینه كتیردیلر. نه حمالى بر آن ایدی او، یاربى؛ او آنده بشقه برمنظره، فوق‌العاده بر بختنه غیر مرتبه قارشوسنده بولنیوردق. بو

آكلاشلور. اوفق بر مقدمه. مادام، أولك فانغى، لیلایى بكلكم اوزره سالونده قالیور؛ زوجده اورادن چیقوب کیدیور. همان بختنه عاشقانه‌ده اوراده باشلا یوربیرور.

اتشین سوزلر، متحرصانه نظلر، مجلوبانه اوضاع و اطوار... اونی متعاقب بر بوسه اشتیاق. او آنده لیلا پرده‌ی قالدیرمق ایجری به کیرمك ایستیرور. بو بختنه خیانت نظلرینه چارچار چارمز ضبط و اضمارى غیر قابل بر حرکت متفرقانه ایلر كرى به چكلیور و بر آن صوركه او بخران عاشقانه فصلی نهایت بولنجه ایجری به کیریور. بوتون بو ترتیبات، احوال روحیه تدقیقاتنه بر موضوع تشكیل ایدن ایكى قالدین آراسده‌كى محاوریه بر مقدمه حاضرلامقدن عبارت. قلبدن بو ضربه خیانت ایلر مجروح اولان بدبخت زوج قوجه‌سنة معنیدار، ستملى سرزنش‌لره قانقشمنجه بو ایكى رقیبه سودایى یالكنز بر ایتده‌وق نطلى بك چیقوب کیدیور.

ایشته اصل یه‌سك روحى بوراده. ایكى قالدین قارشى قارشى به کیلیور. بزی صاف قلبى، بك آلینى؛ یعنی معصوم. دیگرى زیكار، غفت و عصمت نقابله دوشدیکى ورطه مزلى اورتمكده عزمكار؛ یعنی سقوط ایتش بر قادن... و قباحتنی.

لیلا معصومانه تمینانه باشلاور: — رجا ایدرم، بنم مالى بكا بخش ایت... دیور. دیگر نده انكار... بوسبشون انكار.

نهایت لیلا فوران ایدرك: — سزى كوزلرمله كوردم. قوجه‌سى چالیدفكزى بكا اثبات ایدن بوسه‌لر كزى كوردم، آجیلر بنی دماغ معلوله طامدم.

دیبه فریاد ایلیرور. بونك اوزرینه شرق و غرب عادات و افكارى آرمسنده عادتار دهشتلى مناقشه، بر سوز دوئلوسى ديك اولان بر محاوره باشلاور. (ژولیت) ترك قالدیلرنى بجره سزلكله، تسخیر قلوب خصوصنده‌كى وقوفسزقله اتمام ایدیور:

— والخاصل سزده برشى اكسیك؛ دیور. نه اولدیفنى تعریف ایده‌مېجكم برشى؛ بلکه برهیچ. فقط اونك سزده‌كى نقصانى نتیجه‌سیدركه قوجه‌لر كزى آوده طوئامیور سكر. اونلر زطوطغرى قوشیورلر. بزم مجلس مباحثه‌مز دنوق آلیورلر. سزك یاشادفكز بوقالى محیطدن دائماً اوزا قلاشمغه